Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre rybárstvo

2025/0202(NLE)

21.01.2026

***

NÁVRH ODPORÚČANIA

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Únie Vykonávacieho protokolu k Dohode o partnerstve v sektore rybolovu medzi Demokratickou republikou Svätého Tomáša a Princovho ostrova a Európskym spoločenstvom (2025 – 2029)
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

Výbor pre rybárstvo

Spravodajkyňa: Nora Junco García

Označenie postupov

*	Konzultácia
***	Súhlas
***I	Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
***II	Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
***III	Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....5

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....6

PRÍLOHA: VYHLÁSENIE O POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÁCH.....8

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Únie Vykonávacieho protokolu k Dohode o partnerstve v sektore rybolovu medzi Demokratickou republikou Svätého Tomáša a Princovho ostrova a Európskym spoločenstvom (2025 – 2029)
(11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

(Súhlas)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (11609/2025),

– so zreteľom na návrh protokolu, ktorým sa vykonáva Dohoda o partnerstve v sektore rybolovu medzi Demokratickou republikou Svätého Tomáša a Princovho ostrova a Európskym spoločenstvom (2025 – 2029) (11606/2025),

– so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 43 ods. 2 a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) bodom v) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C10-0246/2025),

– so zreteľom na rozpočtové posúdenie Výborom pre rozpočet,

– so zreteľom na článok 107 ods. 1 a 4 a článok 117 ods. 7 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na stanovisko Výboru pre rozvoj,

– so zreteľom na odporúčanie Výboru pre rybárstvo (A10-0000/2025),

1. udeľuje súhlas s uzatvorením protokolu;

2. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Svätého Tomáša a Princovho ostrova.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Úvod

Demokratická republika Svätého Tomáša a Princovho ostrova je ostrovnou krajinou v Guinejskom zálive/západnej Afrike. S približne 200 000 obyvateľmi je jednou z najmenších krajín v Afrike.

Rybolov je hlavnou činnosťou a zdrojom príjmov pobrežných komunít Svätého Tomáša a Princovho ostrova. Rybolov v tejto krajine je v podstate maloobjemový. Priemyselný rybolov vo výhradnej hospodárskej zóne (VHZ) Svätého Tomáša a Princovho ostrova vykonávajú plavidlá EÚ a plavidlá tretích krajín na lov tuniakov. Rybolovná oblasť Svätého Tomáša a Princovho ostrova je atraktívnou zónou, pretože sa nachádza na migračnej trase druhov migrujúcich na veľké vzdialenosti z Atlantického oceánu. V rokoch 2020 – 2023 požiadalo o licencie na rybolov celkovo 37 plavidiel na lov tuniakov v priemere za rok, pričom 25 z nich sa plaví pod vlajkou členského štátu EÚ[1].

Odvetvie rybárstva na Svätom Tomášovi a Princovom ostrove čelí výzvam v oblasti riadenia, riadenia zdrojov a využívania odvetvovej podpory v rámci dohody o partnerstve v sektore rybolovu s Európskou úniou. Vyskytujú sa napríklad problémy týkajúce sa povinností dodržiavania predpisov a podávania správ v rámci ICCAT alebo zamestnávania námorníkov a pozorovateľov zo Svätého Tomáša a Princovho ostrova na plavidlách EÚ. Hospodárske úžitky pre Demokratickú republiku Svätého Tomáša a Princovho ostrova sú obmedzené, pretože flotila EÚ využíva na vylodenie a spracovanie úlovkov prístavy v susedných krajinách[2].

Nový protokol

Dohoda o partnerstve v sektore rybolovu medzi Demokratickou republikou Svätého Tomáša a Princovho ostrova a Európskym spoločenstvom nadobudla platnosť 29. augusta 2011 a odvtedy sa automaticky predlžuje.
Predchádzajúci päť rokov platný vykonávací protokol k dohode o partnerstve v sektore rybolovu nadobudol platnosť 19. decembra 2019 a jeho platnosť uplynula 18. decembra 2024.
Na základe rozhodnutia Rady z 10. septembra 2024 o poverení začať rokovania v mene Európskej únie o novom vykonávacom protokole k dohode o partnerstve v sektore rybolovu so Svätým Tomášom a Princovým ostrovom Komisia viedla rokovania s vládou Svätého Tomáša a Princovho ostrova, ktoré viedli k vypracovaniu nového protokolu na obdobie 2025 – 2029.
Vyjednávači parafovali nový protokol 9. apríla 2025 a zmluvné strany ho podpísali 6. októbra 2025.

---

[1] Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre námorné záležitosti a rybárstvo, F&S, POSEIDON, Defaux, V. a Caillart, B., Évaluation rétrospective du Protocole de mise en œuvre de l'accord de partenariat dans le domaine de la pêche entre l'Union européenne et la République de Sao Tomé-et-Principe et prospective d'un éventuel futur protocole – Rapport final (Retrospektívne hodnotenie Protokolu o vykonávaní Dohody o partnerstve v sektore rybolovu medzi Európskou úniou a Demokratickou republikou Svätého Tomáša a Princovho ostrova a perspektíva možného budúceho protokolu – záverečná správa), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2024 (https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668)

[2] Pracovný dokument útvarov Komisie SWD(2024)177 z 12. júla 2024, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52024SC0177.

Nový protokol sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov odo dňa jeho predbežného vykonávania, t. j. odo dňa jeho podpísania zmluvnými stranami (6. októbra 2025).
Protokol nadobudne platnosť po dokončení ratifikácie oboma stranami.
Na európskej strane si to vyžaduje súhlas Európskeho parlamentu.

Nový protokol poskytuje plavidlám Únie rybolovné možnosti vo vodách Svätého Tomáša a Princovho ostrova na základe najlepších vedeckých odporúčaní a v súlade s odporúčaniami Medzinárodnej komisie pre zachovanie atlantických tuniakov (ICCAT). Cieľom tohto protokolu je poskytnúť aktualizovaný rámec, najmä zohľadnením priorít reformovanej spoločnej rybárskej politiky (SRP) a medzinárodných noriem.

Rybolovné možnosti
Nový protokol umožňuje európskym plavidlám loviť približne 6 500 ton tuniaka a iných migrujúcich druhov ročne vo vodách Svätého Tomáša a Princovho ostrova v súlade s príslušnými uzneseniami komisie ICCAT a v rámci obmedzení stanovených právnymi predpismi Svätého Tomáša a Princovho ostrova.

Protokol poskytuje rybolovné možnosti 26 plavidlám na lov tuniakov vakovou sieťou (15 pre Španielsko, 11 pre Francúzsko) a 9 plavidlám na lov unášanými lovnými šnúrami (7 pre Španielsko a 2 pre Portugalsko).

Finančný príspevok

Ročný finančný príspevok EÚ predstavuje 825 000 EUR, z toho 325 000 EUR za prístup k rybolovným zdrojom (čo zodpovedá referenčnej tonáži 6 500 ton ročne v prípade druhov migrujúcich na veľké vzdialenosti) a 500 000 EUR na posilnenie kapacity Svätého Tomáša a Princovho ostrova, pokiaľ ide o udržateľné riadenie rybárstva, kontrolu a dohľad, ako aj podporu maloobjemového rybolovu a miestnych komunít.

Záver

Nový protokol posilňuje spoluprácu medzi EÚ a Svätým Tomášom a Princovým ostrovom a podporuje rozvoj politiky udržateľného rybárstva.

Z pohľadu EÚ sa novým protokolom zabezpečuje nepretržitý prístup flotily EÚ do rybolovných oblastí, keďže súčasná dohoda obsahuje doložku o vylúčení rybolovných činností, ktoré sa neuskutočňujú v rámci vymedzenom protokolom, z čoho majú prospech najmä španielski, francúzski a portugalskí prevádzkovatelia.

Z pohľadu Svätého Tomáša a Princovho ostrova pomôže dostupná odvetvová podpora krajine pri vykonávaní vnútroštátnej stratégie v odvetví rybárstva a námorného hospodárstva, a to aj v boji proti NNN rybolovu, pričom podporí dôstojné pracovné podmienky pri rybolovných činnostiach.

Tento protokol je preto v záujme oboch strán.

PRÍLOHA: VYHLÁSENIE O POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÁCH

Spravodajkyňa na vlastnú zodpovednosť vyhlasuje, že do svojej správy nezahrnula žiadne informácie od zástupcov záujmových skupín, na ktorých sa vzťahuje medziinštitucionálna dohoda o povinnom registri transparentnosti[1], ani od zástupcov verejných orgánov tretích krajín vrátane ich diplomatických misií a veľvyslanectiev, ktorí sa musia uviesť v tejto prílohe podľa článku 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku.

[1] Medziinštitucionálna dohoda z 20. mája 2021 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o povinnom registri transparentnosti (Ú. v. EÚ L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).